

ljudi s svojim izvežbanim umom, ki so ga celo prijatelji včasih dolžili sofistike — „smejoč se ljudem in jokajoč zase“. Kajti tudi temu tako discipliniranemu človeku ni prizanašala moderna skepsa. Takrat je grajal obrede in govoril za svobodo osebnosti: „Nikogar na zemlji si ne jemlji za sodnika razen sebe, tudi svetnika ne!“ A skoro nato se je zopet pogrezal v ogromni živelj svojega naroda in skušal samo to čutiti, samo to želeti, verovati, upati in ljubiti kakor narod njegov. Sebe je daroval narodu . . .

* * *

Slavjanofilstvo že dolgo ne živi več, pač pa je še vedno živ njegov klic po prebujanju duha in misli. Živel je v šestdesetih letih v prosvetnih pozitivistih, v sedemdesetih v subjektivistnih narodnikih, v devetdesetih v marksistih in živi v sodobnih novoidealistih. Pred neukim narodom se nihče več ne klanja, pač pa se nadaljuje od slavjanofilov započeto proučevanje naroda, ne v znamenju nacionalnega hvalisanja, ampak v svrhu najhitrejše in najudobnejše razprostranitve vseobče kulture. Nazaj v cerkev hite tudi dandanes plašni, upehani in trudni. A tudi mož, stoječ sam in v svobodi, se povzdiguje nad materijo, išoč Bog, seveda danes ne več v skupinski vesti, ampak na sledovih svoje lastne misli, tam v višinah, kjer ta nebeška hčerka omaga in se tako blagodejno čuti bližina in dih božanstva . . .

V Moskvi, dne 11. aprila 1904.

Dr. Ivan Prijatelj.

Tujka.

Kako si krasno, dekle tuje,
vse mesto gleda za teboj;
kako oči so tvoje lepe,
kako je lep obrazek tvoj!

A ulice so ti neznane,
neznane so ti hiše té,
neznano mesto ti je naše,
neznani v njem so ti ljudje.

Neznano vse ti je — seveda . . .
Dovoli, da te vodim jaz!
Kaj? Ni ti všeč? Zakaj obračaš
od mene krasni svoj obraz?

No, kdo zato bi ti zameril —
navade svoje pač imaš,
in tujka ti si v našem mestu —
šeg naših lepih ne poznaš . . .

B. Baebler.